

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm

Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e.

 dos. Zaur Məmmədov
" 12 " 09 2025-ci il

Fənn sillabusu:

İxtisas: 7007004 "Baytarlıq təbabəti"

İxtisaslaşma: "Mamalıq, ginekologiya və süni mayalanma"

Fakültə: "Baytarlıq"

Kafedra: "Baytarlıq və zoomühəndislik elmləri"

I.Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: "S/F:(Xırda heyvanların ginekoloji xəstəlikləri)" Mamalıq Ginekologiya və Süni Mayalanma. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin 04 oktyabr 2011-ci il tarixli 1607 sayılı əmri ilə qrif verilmişdir."

Kodu: MİSF – B05.4

Tədris ili: II 2025-2026

Semestr: III (payız)

Tədris yükü: Cəmi 165 saat. Auditoriyadan kənar 135 saat. Auditoriya saati – 30 (15 saat müh. 15 saat lab.)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5

Auditoriya:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Bayt.e.ü.f.d., Dosent Abdullayev Mirfəzil Qafar oğlu.

E-mail ünvanı: m.fag0408@gmail.com

Kafedra ünvanı: Lənkəran ş., Fiziki küç., 170-a

III.Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər

Əsas ədəbiyyat:

1. Fəmil Nəsimov, Leyla Verdiyeva "Baytarlıq mamalıq" Ali məktəblər üçün dərslik "Elm və təhsil Bakı 2023"
2. Sabir Tağıyev Seyidbala Həsənov .Qaramalda Rüşümin transplantasiyası Bakı 2004

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən "Patanatomiya, yarma və baytarlıq məhkəmə ekspertizası-1" fənninin tədrisi vacibdir.

V.Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta baytarlıq təbabəti ixtisası üzrə digər fənnlərin tədris olunmasına zərurət vardır.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: Süni mayalanmanın texnologiyası və təşkili, mamalıq, gigiyena, heyvanların çoxalma biotexnikası,kənd təsərrüfatı heyvanlarının süni mayalandırılması, rüşeymin köçürülməsi, boğazlığın təyini, normal və patoloji doğumlar, qısırlığa qarşı mübarizə tədbirləri, süd vəzilərini xəstəlikləri tədris olunmalıdır.

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 20204-cu il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticəsinə görə. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialla dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçilmiş material tam başa düşür,cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir.
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi qüsurlara yol verir.
- 6 bal-tələbənin cavabına əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.
- 3 bal-tələbənin mövzudan xəbəri var,lakin fikrini əsaslandırma bilmir.
- 1-2 bal-tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal - suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydaları pozulması: Davranış qaydaları pozulmasıTələbə Universitetin daxili nizam - intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim mövzu planı: Mühazirə 15 saat, laboratoriya 15 saat.

№	Mühazirə	Saat	Tarix
1.	Mövzu 1: Heyvanların cinsiyyət üzvləri Plan: 1.Qoyunların cinsiyyət orqanları 2.Ətyeyən heyvanların cinsiyyət orqanları 3.Gemiricilərin cinsiyyət orqanları 4.Cinsiyyət orqanlarının qanla təchizatı Mənbə(1,2,3)	2	
2.	Mövzu 2: Heyvanların cinsiyyət orqanlarının fiziologiyası Plan: 1.Dişi heyvanlarda yumurta hüceyrəsinin əmələ gəlməsi 2.Erkək cinsiyyət hüceyrələri(spermaların)əmələ gəlməsi və qəbul edilməsi 3.Mayalanma və rüşeymin inkişafı 4.Dölün doğulması 5.İt və pişiklərdə doğum 6.Dovşanlarda doğum 7.Heyvanların cinsiyyət yetişkənliyi 8.Heyvanların bədən yetişkənliyi Mənbə:(1,2,3)	2	
3.	Mövzu 3: Cinsiyyət tsikli Plan: 1.Cinsiyyət tsiklinin fiziologiyası 2.Cinsiyyət tsiklinə xarici mühit amillərinin təsiri 3.Cinsiyyət tsiklinin oyanma mərhələsi 4.Çərəaxıtma 5.Cinsi oyanma(ümumi reaksiya)və hövrəgəlmə . Mənbə: (1,2,3)	2	
4.	Mövzu 4: Cinsiyyət tsikli Plan: 1.Ovulyasiya 2.Tormozlanma və müvazimət mərhələsi 3.Tam və natamam cinsiyyət tsiklləri 4.Cinsiyyət tsiklini tənzimləyən amillər 5.Cinsiyyət tsiklinin neyrohümorale tənzimlənməsi 6.Cinsiyyət tsiklinin mahiyyəti Mənbə(1.2,3)	2	
5.	Mövzu 5: Xırda heyvanların cinsiyyət tsikilləri Plan: 1.Qoyunların cinsiyyət tsikilləri 2.İtlərin cinsiyyət tsikilləri 3.Dovşanların cinsiyyət tsikilləri	2	

	4. Pişiklərin cinsiyyət tskilləri 5. Siçan və siçovulların cinsiyyət tskilləri Mənbə(1,2,3)		
6.	Mövzu 6: Mastitlər Plan: 1. İtlərdə, pişiklərdə və dovşanlarda mastitlər 2. Dovşanların infeksiyon mastiti 3. Süd vəzinin şişləri 4. Mastitlərin müalicəsi 5. Mastitlərin profilaktikası Mənbə(1,2,3)	2	
7.	Mövzu 7: Metridlər Plan: 1. Ətyeyənlərin ciftinin qanqrenası 2. Ciftin yeyilməsi 3. Dölün yeyilməsi 4. Doğumdan sonra ümumi infeksiyaların müalicəsi 5. Ətyeyənlərin ciftinin qanqrenası (Perforasiyli metrit) Mənbə(1,2,3)	2	
8.	Mövzu 8: Xırda heyvanlarda Qısırlığın diaqnostikası Plan: 1. Ətyeyənlərdə boğazlığın və qısırlığın (klinik) diaqnostikası 2. Dovşanlarda boğazlığın və qısırlığın (klinik) diaqnostikası 3. Ətyeyənlərin rüşeyminin və dölünün inkişafı 4. Xırda gövşeyənlərin rüşeyminin və dölünün inkişafı Mənbə(1,2,3)	1	
Cəmi:		15 saat	

Laboratoriya - praktik məşğələ

Nö	Laboratoriya	Saat	Tarix
1.	Mövzu: 1 Cinsiyyət orqanlarının qanla təchizatı Mənbə: (1,2,3)	2	
2.	Mövzu: 2 Heyvanların bədən yetişkənliyi Mənbə: (1,2,3)	2	
3.	Mövzu: 3 Cinsiyyət tsiklinin oyanma mərhələsi Mənbə: (1,2,3)	2	
4.	Mövzu: 4 Ovulyasiya Mənbə (1,2,3)	2	
5.	Mövzu: 5 Xırda heyvanların cinsiyyət tskilləri Mənbə (1,2,3)	2	
6.	Mövzu: 6 Mastitlərin müalicəsi Mənbə (1,2,3)	2	

7.	Mövzu: 7 Ətyeyənlərin ciftinin qanqrenası Mənbə(1,2,3)	2	
8.	Mövzu: 8 Xırda heyvanlarda Qısırlığın diaqnostikası Mənbə(1,2,3)	1	
Cəmi:		15 saat.	

XI.Fənn üzrə tələblər: Kənd təsərrüfatı heyvanlarında reproduktiv sistemin patologiyaları invazion və yoluxmayan xəstəliklərin patanatomiyasını bilməli, orqan və toxumalarda gedən patoloji proseslərin xarakterini təyin etməyi, heyvanın ölümü haqda nəticə verməyi, patoloji-anatmik diznozu yazmağı laboratoriya müayinəsi üçün patmaterialın düzgün götürülməsi və fiksasiya qaydasını, yarmanın sənədlərinin düzgün və savadlı tərtib edilməsi qaydasını, məhkəmə-baytarlıq ekspertizası aparmağı bacarmalıdır.

XII.Fənn üzrə təlim nəticələri: Dişi Müxtəlif heyvanlarda mastiti bilməli Aqalaktiyalar və hipeqalaktiyaları bilmək. Rüşeymlərin keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi. Transplantasiya zamanı donor və resipientlərin sinxronluğu bilikləri bilmək

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: I.Kollekvium sualları:

1. Qoyunların cinsiyyət orqanları
2. Ətyeyən heyvanların cinsiyyət orqanları
3. Gəmiricilərin cinsiyyət orqanları
4. Cinsiyyət orqanlarının qanla təchizatı
5. Dişi heyvanlarda yumurta hüceyrəsinin əmələ gəlməsi
6. Erkək cinsiyyət hüceyrələri(spermaların)əmələ gəlməsi və qəbul edilməsi
7. Mayalanma və rüşeymin inkişafı
8. Dölün doğulması
9. İt və pişiklərdə doğum
10. Dovşanlarda doğum

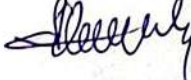
II. Kollekvium sualları:

1. Heyvanların cinsiyyət yetişkənliyi
2. Heyvanların bədən yetişkənliyi
3. Cinsiyyət tsiklinin fiziologiyası
4. Cinsiyyət tsiklinə xarici mühit amillərinin təsiri
5. Cinsiyyət tsiklinin oyanma mərhələsi
6. Çərəaxıtma
7. Cinsi oyanma(ümumi reaksiya)və hövrəgəlmə .
8. Ovulyasiya
9. Tormozlanma və müvazimət mərhələsi
10. Tam və natamam cinsiyyət tsiklləri

XV. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Qoyunların cinsiyyət orqanları
2. Ətyeyən heyvanların cinsiyyət orqanları
3. Gəmiricilərin cinsiyyət orqanları
4. Cinsiyyət orqanlarının qanla təchizatı
5. Dişi heyvanlarda yumurta hüceyrəsinin əmələ gəlməsi
6. Erkek cinsiyyət hüceyrələri(spermaların)əmələ gəlməsi və qəbul edilməsi
7. Mayalanma və rüşeymin inkişafı
8. Dölün doğulması
9. İt və pişiklərdə doğum
10. Dovşanlarda doğum
11. Heyvanların cinsiyyət yetişkənliyi
12. Heyvanların bədən yetişkənliyi
13. Cinsiyyət tsiklinin fiziologiyası
14. Cinsiyyət tsiklinə xarici mühit amillərinin təsiri
15. Cinsiyyət tsiklinin oyanma mərhələsi
16. Çərəaxıtma
17. Cinsi oyanma(ümumi reaksiya)və hövrəgəlmə .
18. Ovulyasiya
19. Tormozlanma və müvazimət mərhələsi
20. Tam və natamam cinsiyyət tsiklləri
21. Cinsiyyət tsiklini tənzimləyən amillər
22. Cinsiyyət tsiklinin neyrohümorale tənzimlənməsi
23. Cinsiyyət tsiklinin mahiyyəti
24. Qoyunların cinsiyyət tsiklləri
25. İtlərin cinsiyyət tsiklləri
26. Dovşanların cinsiyyət tsiklləri
27. Pişiklərin cinsiyyət tsiklləri
28. Siçan və siçovulların cinsiyyət tsiklləri
29. İtlərdə, pişiklərdə və dovşanlarda mastitlər
30. Dovşanların infeksiyon mastiti
31. Süd vəzinin şişləri
32. Mastitlərin müalicəsi
33. Mastitlərin profilaktikası
34. Ətyeyənlərin çiftinin qanqrenası
35. Çiftin yeyilməsi
36. Dölün yeyilməsi
37. Doğumdan sonra ümumi infeksiyaların müalicəsi
38. Ətyeyənlərdə boğazlığın və qısırlığın (klinik) diaqnostikası
39. Dovşanlarda boğazlığın və qısırlığın (klinik) diaqnostikası
40. Xırda gövşeyənlərin rüşeyminin və dölünün inkişafı

"S/F:(Xırda heyvanların ginekoloji xəstəlikləri)" fənninin sillabusu 7007004 – Baytarlıq təbabəti ixtisası "Mamalıq, ginikologiya və süni mayalanma" ixtisaslaşma üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.Sillabus "Baytarlıq və zoomühəndislik elmləri" kafedrasında müzakirə edilərək (12 sentyabr 2025-ci il 01 sayılı protokol) təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi: **dos.M.Q.Abdullayev**

Kafedra müdiri: **dos. R.M.Bilalov**